

Jaarlijks emigreren zestigduizend mensen

Buitenland trekt

De laatste dertig, veertig jaar vestigen zich meer mensen in ons land dan er vertrekken om elders een bestaan te vinden. Aan het begin van de eeuw was dat anders. Toen was ons land overwegend emigratieland.

In de periode tot aan de Eerste Wereldoorlog was Nederland overwegend een emigratieland. Vooral de trek naar de Verenigde Staten en later ook naar België en Duitsland zorgde ervoor dat bijna ieder jaar meer personen vertrokken dan binnenkwamen. Per saldo vertrokken tussen 1865 en 1914 bijna 200 duizend mensen naar het buitenland.

Trek naar Duitsland

Vooral gedurende de jaren 1880–1893 staken vele boeren en landarbeiders de oceaan over in de hoop daar een eigen boerderij te bezitten. Deze 'landverhuizers' waren vooral afkomstig uit Groningen, Friesland en Zeeland, de provincies die de meeste last hadden van de landbouwcrisis.

Na 1890 nam de trek naar Duitsland sterk toe, zelfs zodanig dat rond de eeuwwisseling Duitsland meer Nederlandse immigranten telde dan de Verenigde Staten. Deze trek was meer op de industriële werkgelegenheid gericht dan op de agrarische sector, zoals bij de emigratie naar de Verenigde Staten. De

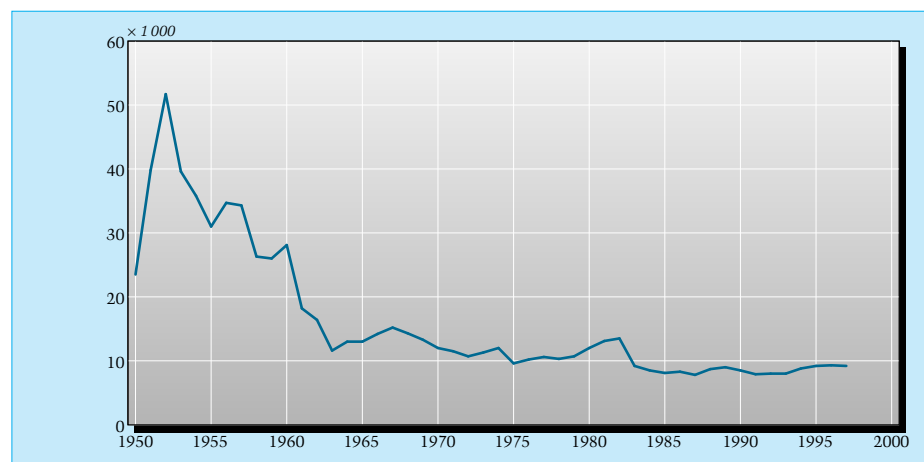
Nederlandse gastarbeiders kwamen vooral uit de grensprovincies.

Economische redenen

Na de Tweede Wereldoorlog oorlog zijn zo'n 330 duizend Nederlanders voornamelijk om economische redenen naar Australië, Canada, Nieuw-Zeeland, de Republiek van Zuid-Afrika en de Verenigde Staten van Amerika getrokken. Dat gebeurde vooral in de jaren vijftig. Kleinere aantallen vertrokken naar Argentinië, Brazilië en Rhodesië, het tegenwoordige Zimbabwe. De snelle bevolkingsgroei in Nederland ervoeren deze mensen als een bedreiging voor de toekomstige welvaart. Dat deed overigens ook de toenmalige Nederlandse regering, die de emigratie krachtig heeft gestimuleerd en betaald.

In 1952 was de emigratie het grootst. In dat jaar verlieten ruim 50 duizend mensen ons land, vooral richting Canada. Dat land nam sinds de Tweede Wereldoorlog meer dan 200 duizend Nederlanders op.

Emigratie naar Australië, Canada, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, Verenigde Staten

Migratieverkeer

Als gevolg van de toegenomen Europese integratie heeft het migratieverkeer met de andere EU-landen aan betekenis gewonnen. De terugkeer van Turken en Marokkanen die zich vanaf de jaren zestig als gastarbeiders in ons land hebben gevestigd, is vooralsnog beperkt. Van de Turkse immigranten woont tien jaar na immigratie nog zeventig procent in ons land, van de Marokkanen tachtig procent. Van de asielzoekers, van wie de meesten zich nog maar kort in ons land hebben gevestigd, zijn hierover nog geen cijfers bekend.

Nederlands paspoort

Sinds de jaren zestig vertrekken jaarlijks rond 60 duizend mensen naar het buitenland. Daarvan zijn degenen met een Nederlands paspoort in de meerderheid. Daarnaast worden er ieder jaar méér mensen uit de bevolkingsregisters uitgeschreven die hun vertrek niet bij de gemeente hebben gemeld. Worden deze mensen als emigrant beschouwd, dan bedraagt het aantal emigranten de laatste jaren bijna 80 duizend. In de Bevolkingsprognose die het Centraal Bureau voor de Statistiek in december 1998 publiceerde, wordt verondersteld dat het aantal emigranten zal toenemen tot 100 duizend in het jaar 2050.

Kees Prins